

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ {*} يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَمَا يُخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

إِنَّ شَرَّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهَيْنِ، الَّذِي يَأْتِي هَوْلَاءِ
بِوَجْهِهِ، وَهُؤُلَاءِ بِوَجْهِهِ

Muhterem Müslümanlar!

İnsanı insan yapan değerlerin bütünü olan İslam; kendisine bağlı fertlerin, yaratılış gayelerine ve en şerefli varlık olma konumlarına uygun olarak, itikaden ve ahlaken sağlam, aynı zamanda tutarlı olmalarını öngörür. Bu sebeple, onu eşrefi mahlukat olma mevkiinden indirecek her türlü ahlaki zaaftan müminin uzak kalmasını ister. Yüce dinimiz, güzel ahlakı en üstün amel, dindarlığın en üst mertebesi olarak görürken; kötü ahlakı da en kötü günah olarak görmüştür.

Allah Rasulü (sav) bu konuda şöyle buyurmuştur: **"Kıyamet günü müminin mizanında güzel ahlaktan daha ağır bir şey yoktur. Muhakkak ki Allah, söz ve fiilleri çirkin olan kimselere son derece öfkelenir."**¹

İnsanı Allah katında aşağıların aşağısına düşüren ahlaki zaafın en çirkinlerinden birisi de iki yüzlülüktür, insanın olduğundan farklı görünmesidir. İslam literatüründe nifak ya da münafıklık olarak tanımlanan bu ahlaki zaaf; doğruluğun, dürüstlüğün, güvenilir olmanın, kısacası şahsiyetli ve karakterli olmanın zıddıdır. İki yüzlülük; kendine güveni ve saygısı olmayan, aciz ve korkak insanların başvurduğu bir yol, aynı zamanda yakalanıldığında ondan kurtulması güç ruhi bir hastalık halidir.

İki yüzlü insan farklı durumlarda farklı davranışlar sergiler. Onun bir ideali ve ilkesi yoktur. Bütün ideali ve ilkesi, basit dünyevi çıkarları elde etme ve sürdürme çabası olup bu amacı için her yolu meşru görür. Onun hareketlerine yön veren, sevgisini ve nefretini belirleyen temel kriterinin hepsi dünyevi menfaat ve beklentileri, ya da vehim ve korkularıdır.

Bütün hedef ve gayeleri, beklentileri dünyaya yönelik olan iki yüzlülerin ahiretteki akıbeti hakkında, Yüce Kitabımızda mealen şöyle buyrulmuştur: **"Şüphesiz ki iki yüzlüler cehennemin en aşağı tabakasındadır. Onlar için hiçbir yardımcı bulamazsın."**²

Değerli Mü'minler!

Hz. Peygamber (S.A.V.) ise, şöyle buyurarak bu tür insanların, insanların en kötüsü olduğunu belirtmiştir: **"İnsanların en şerlisi, bir kısım insanlara bir yüzle, başka insanlara farklı bir yüzle gelen iki yüzlülerdir."**³

Yine Hz. Peygamber Efendimiz, iki yüzlülerin karakterlerini ve özelliklerini şöyle açıklamıştır: **"Dört özellik var ki, bunlar kimde bulunursa o tam bir ikiyüzlüdür/münafıktır. Kimde bunlardan birisi varsa, onda da bu huyunu bırakıncaya kadar münafıklıktan bir parça vardır: Kendine emanet edildiğinde hıyanet eder, konuştuğunda yalan söyler, söz verdiğinde sözünde durmaz, hasımlaştığında/rekabet ettiğinde ahlak dışı yollara başvurur."**⁴

Aziz Müminler!

İki yüzlülüğü huy edinen insanların, bu özelliği sadece ahlaki bir zaaf olarak kalmaz, sağlam bir itikada sahip olmalarını da engeller. Kur'an-ı Kerim'de içleriyle dışları farklı olan, kalben inanmadığı halde diliyle inanmış görünen insanların hallerinden şu şekilde bahsedilerek, müminler bu insanlara karşı uyarılırlar: **"Öyle insanlar vardır ki; Allah'a ve ahiret gününe inandık derler; oysa inanmamışlardır. Allah'ı ve müminleri aldatmaya çalışırlar. Ashında sadece kendilerini aldatırlar da farkına varmazlar."**⁵

Hutbemi Rasulullah (sav) Efendimiz'den nakledilen şu dua ile bitiriyorum: **"Allahım! Ayrılığa düşmekten, nifaktan ve kötü ahlaktan sana sığınırım."**⁶

¹Tirmizi, *Birr* 62.

²Nisa, 145.

³Buhari, 7179.

⁴Müslim, *İman* 25.

⁵Bakara, 8-9.

⁶Nesai, *İstiaze* 21.